

Håbet

Det var den første jul, min mor og mig skulle holde sammen alene.

- Vi skal nok få en god juleaften, sagde min mor.

Vi var flyttet i rækkehus, og min mor havde pyntet fint op. Hun havde hængt en lyskæde rundt om spejlet i entreen, og en hen over kommoden. I min vindueskarm havde hun lavet et nisselandskab af vat og forsigtigt sat kunstige fyrfadslys under de små nissebakker, så vattet lyste, og jeg havde lyst til at synke ned i den lille verden og bo der uden at være ked af det.

- Hvad ønsker du dig i julegave, spurgte jeg hende, selvom jeg kendte svaret.

- Noget du selv har lavet i skolen, sagde hun. - Noget du har lavet med kærlighed.

Jeg gik i gang med at lave en sukkerskål i ler til billedkunst. Mens jeg sad og glattede skålen med vand, følte leret som huden på en syg hånd, og jeg var tæt på at græde. På vej hjem fra skole ledte jeg efter et rosa skær på himlen, for hvis jeg så det, vidste jeg, at det var et tegn.

Dagen før juleaften mødte jeg den mand, som jeg aldrig glemmer. Jeg så ham foran banegården. Det var sidst på eftermiddagen og himlen var mørk, og jeg stod og ventede på bussen, da han kom gående i skæve, slidte militærstøvler. Jeg lagde mærke til hans øjne, de var store og triste og lidt barnlige. Han begyndte at rode i skraldespanden ved siden af mig. Han var så tynd, at knoglerne stak frem i halsen, og han havde bundet et dyreskind om livet. På fingrene havde han sorte tatoveringer, og hans halvlange hår var så fint, at hovedbunden skinnede. Pludselig hev han noget op af affaldsbeholderen, der fik ham til at danse rundt med små hylende lyde som en lille trolld. Han havde fundet et par gamle solbriller.

Brillestangen var knækket på midten og tapet sammen, men manden var lykkelig. Da han trykkede brillerne på plads over næsen med venstre hånd, så jeg, at hans højre hånd sad spastisk på armen, som om alle musklerne var visnet.

Jeg fik en bølge op gennem maven, da han gik forbi mig, rank og værdig som en konge, og lænede sig frem mod en sort butiksrude og begyndte at spejle sig.

Han kluklo og sagde lyde. Drejede prøvende ansigtet fra side til side, kiggede lidt skråt op, lidt ned. Med et lille selvtilfreds snøft løftede han sin raske hånd og glattede nænsomt, nænsomt sit tynde hår ned over ørerne, mens den syge hånd sad hjælpeløst som en brækket vinge ind mod jakken. Han lignede en fugleunge.

Så fik han øje på mig og lyste op i et stort smil.

- Så blev man fin til jul, sagde han.

Brillen sad skævt på næsen, og hans kinder var helt udhulede.

- Hvem skal du holde jul med? spurgte jeg.

Jeg aner ikke, hvorfor jeg spurgte. Hvorfor spurgte jeg, når jeg ikke kunne bære svaret?

- Med himlen, sagde han. – Og månen og stjernerne.

Han pegede stolt op mod himlen, som om han ville vise mig alt det gode, der ventede ham. I det samme så jeg, at han trak vejret alt for hurtigt, hele hans magre brystkasse pumpede.

- Du må gerne holde jul hos os, fløj det ud af munden på mig, – hos mig og mor.

Jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle få det sagt. Jeg sagde det først om aftenen, da min mor kom ind på mit værelse for at kysse mig godnat.

- Mor, jeg har inviteret én til vores juleaften, sagde jeg.

- *Hvad* har du, sagde hun?

- Du må undskylde, sagde jeg. – Det var ikke med vilje. Det var bare noget, jeg kom til.

Jeg fortalte hende om manden. At jeg ikke engang vidste, hvad han hed. At jeg bare havde fortalt ham, hvor vi boede, og at vi skulle have flæsksteg og rødkål.

- Han sagde han kom, sagde jeg. – Men det gør han nok ikke.

Min mor stod med rynket pande, helt fortabt.

- Er det fordi..., begyndte hun.

- Nej, det var bare fordi han... fordi hans hånd sad sådan ...

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle sige. Jeg var så flov.

Min mor sukkede i døråbningen.

- Altså, jeg skal lige forstå det, sagde hun og rystede på hovedet.

- Har du virkelig inviteret en vildt fremmed bums hjem til os?

Hun trak en hånd hen over panden.

- Men mor, lovede jeg, - han kommer garanteret ikke.

Juleaftensmorgen lå der et tykt og blændende snetæppe hen over verden udenfor. Der sad to musvitter på foderbrættet i vores forhave, og himlen var lysende klar. Vi havde god tid, mig og min mor, vi spiste morgenmad med tændt kalenderlys, og min mor virkede ikke vred.

Pludselig sagde hun:

- Hvis nu han kommer, ham din fulderik, så skal han vel have en gave?

Jeg var tæt på at lette i stolen, jeg havde lyst til at omfavne hende.

- Har du nogen ideer? sagde hun.

Vi sad lidt og tænkte, selvom jeg næsten ikke havde tænkt på andet, inden jeg faldt i søvn.

- Hvad med solbriller? sagde jeg forsigtigt, - nogen der ikke er i stykker?

Jeg ventede i lange, lange sekunder:

- Har vi nogen? sagde jeg endnu mere forsigtigt.

Min mor rykkede sig lidt i stolen, det så ud som om der løb et lille skræmt dyr gennem hendes øjne. Det varede kun et øjeblik, så rakte hun hånden frem og rykkede mig blidt i pandehåret.

- Måske, sagde hun. – Lad os gå ind og kigge.

Vi gik ind på min mors soveværelse, og hun åbnede skuffen i kommoden. Vi vidste begge to, hvad der lå der. Hun tog etuiet med solbrillerne frem og lagde dem på bordet.

- Og måske kunne han også godt bruge en dejlig varm striksweater, sagde hun. – Her til vinter.

Hun kiggede søgende på mig.

- Eller tror du, det er for meget?
- Jeg tror, det er fint, hviskede jeg.

I det hvide skær fra vinduet strålede hendes ansigt, så hun lignede en engel. I et glimt syntes jeg, jeg kunne se hende som barn, hvordan hun havde set ud engang. Så bøjede hun sig mod klædeskabet og fandt en blå striktrøje på en hylde langt inde. Hun tog den frem, som om den var af glas.

- Jeg tror, denne her er god, sagde hun. - Den er i hvert fald varm.
- Jeg nikkede og nikkede, mest for at holde tårerne væk.

Vi pakkede gaven ind og lagde den under juletræet. Da jeg så den ligge der, blev jeg varm i kroppen, mit hjerte begyndte at hvirvle. Det var så sært. Jeg tænkte: Nu måtte han gerne komme. Eller, jeg tænkte: Nu gjorde det i hvert fald ikke noget, *hvis* han kom.

Jeg hjalp min mor med at skrælle kartofler, og bagefter så jeg fjernsyn. Min mor ridsede flæskestegen og lavede risengrød og smuttede mandler. Hun piskede flødeskum. Hun snakkede i telefon med min moster, der bor i Tyskland, og med min farfar på plejehjemmet, og hun lød virkelig glad. Der var en lillebitte sang i hendes stemme, som om hun ikke helt kunne styre den. Da vi havde siddet i stuen og fået en kop kakao, smeltede himlen som et brændende hav ned mellem grenene ude i haven. Jeg sad og kiggede ud, mens solen forsvandt i sneen, og jeg tænkte på manden. Jeg besluttede, at *hvis* han kom, skulle han få den bedste jul nogensinde.

Min mor havde taget sine juleørenringe på og kom ind til mig i stuen med juledugen og bordskånere og tre af alting i favnen. Hun gik i gang med at dække bordet.

- Tror du virkelig, han kommer? spurgte jeg.
- Jeg ved det ikke, sagde hun.
- Måske skulle vi vente med at dække op til ham, til han kommer?
- Tja, sagde min mor.

Men af en eller anden grund satte hun alligevel meget blidt tre tallerkner på bordet.

- Kan du ikke folde tre servietter? sagde hun.

Jeg foldede tre servietter, så de lignede små takkede bjerge. Jeg satte dem på tallerknerne. En. To. Tre. Det så fint ud.

Flæskestegen var færdig lidt i syv, men min mor ventede med at tage den ud af ovnen.

- Vi har jo ikke travlt, sagde hun. - Nu ser vi lige, om vi får gæster.

Jeg sad i sofaen, jeg sad og lyttede efter ringeklokken, eller at det bankede på, og to gange gik jeg hen og åbnede døren, når min mor ikke så det. Måske stod han derude og turde ikke gå ind.

- Lad os bare spise nu, sagde min mor, da vi havde ventet længe, - så kan han få noget senere, *hvis* han kommer.

Vi spiste flæskesteg og drak sodavand, mens vi snakkede om små ting. Vi fik risengrød, og jeg fik min mandelgave, og han kom stadig ikke. Vi snakkede om dengang min mor var barn, om hvordan jeg havde været som lille, og om hvor højt min far havde kastet mig op i luften, og om de døde i

himlen.

Og han kom ikke.

Da vi havde siddet i to timer og hygget os, smilede min mor over mod den tomme tallerken.

- Jeg tænkte nok, at han ikke ville komme, sagde hun. – men ved du hvad: Det var godt, at du inviterede ham.

Hun lagde sin hånd ovenpå min og så på mig, så jeg blev helt slap af lykke indeni.

- Du gør mig så glad, sagde hun.

Jeg smilede.

- Men det er alligevel lidt ærgerligt, at han ikke dukkede op, sagde hun, - nu når vi havde den fine gave til ham.

Jeg nikkede, men jeg var ikke rigtigt ked af det. Af en eller anden grund åndede det så stille juleagtigt i stuen, at jeg slet ikke var trist. Og jeg tænkte, at når han ikke var kommet, var det nok, fordi han hellere ville fejre jul med himlen og månen og stjernerne, som han havde sagt. Og jeg tænkte, at måske endte alt i verden meget bedre, end vi troede, et sted langt ude i universet.

Min mor tændte lysene i juletræet, og så sad vi i det strålende skær fra glaskuglerne og guldenglene og pakkede gaver op. Dem fra mig, dem fra mor, og dem fra moster og farmor. Til sidst lå der kun gaven med brillerne og trøjen under træet.

- Det er nu synd, sagde mor, - at han ikke får gaven.

- Ja, sagde jeg, - han skulle lige vide, hvad han havde fået.

- Men vi kan gemme den, sagde min mor, - hvis han nu en dag bankede på døren.

Vi lod gaven ligge under træet, mens vi holdt hinanden i hånden. Julelysene flammede på grenene, vi kunne høre dem blafre. Vi sad og lyttede uden at sige noget.

- Det er en flot aften, sagde min mor, - med al den sne. Skal vi gå en juletur?

Jeg kiggede ud ad vinduet og mærkede, at jeg næsten længtes efter natten, og udenfor var himlen klar og sort.

- Men hvad nu, hvis han alligevel kommer, sagde jeg, – i sidste øjeblik?

- Vi kan lade døren stå åben, sagde mor. – Og vi kan lade lyset være tændt.

Så tog vi jakker og vanter på og gik. Men først klistrede jeg en lille seddel på døren. Det var så fjollet. Der stod: *Kommer snart. Velkommen!*

-Hvor skal vi gå hen? sagde min mor.

Det var frostvejr, og det lød som om jorden trak vejret stille under julehimlen. Overalt blinkede stjernerne som hemmelige koder, sendt fra en ukendt verden, og sneen funkede i vores have, hvor småbitte fuglefodspor tegnede fine mønstre.

- Skal vi gå over på kirkegården? spurgte min mor.

Jeg rystede på hovedet.

- Nej, sagde jeg, - jeg vil hellere bare gå lidt.

Vi gik på fortovet hen over sneen, der knitrede under støvlerne. Vi lyttede til stilheden. Aldrig,

syntes jeg, havde en julenat i mit liv været så stille. Da vi havde gået lidt, nåede vi ud til enden af vores nye kvarter. Foran os lå det åbne land, og stjerneskeret flød som et hvidt hav hen over de snetunge marker.

- Tror du, far stadigvæk er her? sagde jeg.

- Det ved jeg, at han er, sagde min mor.

Vi kiggede op i himlen, det føltes, som om vi stod midt i universet, alene og sammen på én gang. Og universet var fyldt af magi og gåder og gamle tider og nye tider, men når vi rørte os, lavede vi selv den eneste lyd i verden.

Og så, da vi vendte os om, så vi stjernen. Den var ikke meget større end de andre, men stor nok til, at vi begge gispede. Den stod lavt over byen og det så næsten ud, som om den skinnede lige over vores hus.

- Kan du se den? sagde jeg.

- Jeg kan se den, sagde min mor.

Vi stod med bankende hjerter og betragtede den nye stjerne, der som kernen i et fyrværkeri lyste foran os inde over tagene. Så begyndte vi at gå.

Vi gik hjemad gennem gaderne og kom til vores rækkehus, og stjernen funkede lige over os. Vi gik ind og hængte jakkerne på knagerækken. Stuen var varm og tryk at komme hjem til, lyskæderne glitrede, og der duftede stadig af flæskesteg.

Der var ikke kommet nogen, alt stod, som vi havde forladt det. Ingen havde rørt sedlen på døren.

- Det er skørt, sagde min mor, mens hun satte sig ved spisebordet, - men da jeg så den stjerne, tænkte jeg: Han kommer!

Jeg nikkede og satte mig overfor hende.

- Det gjorde jeg også, sagde jeg. - Men tror du ikke, det er for sent nu?

Jeg ventede lidt.

- I hvert fald for i år? sagde jeg.

Min mor tog sin nye sukkerskål. Hun lod hånden glide ned over den lille skæve side med mine fingeraftryk.

- Det har været en dejlig juleaften, sagde hun.

- Rigtig dejlig, sagde jeg og kiggede på juletræet.

- Skal vi ikke spille kort?

Min mor nikkede og gik hen til reolen for at hente kortspillet. Hun kom tilbage og hældte kortene ud af æsken. Jeg tog mine kort op og satte dem i rækkefølge. Vi begyndte at spille.

Da jeg havde vundet to gange over min mor, hørte jeg lyden. Først troede jeg, jeg hørte forkert. Så kiggede jeg op på min mor. Hendes øjne var kæmpestore. Der lød en blød, skrattende ridser, som om en vinge slog mod døren.

- Det er da ikke nogen, der banker på, er det? sagde jeg.

- Nej, sagde hun. - Det tror jeg ikke.

Men vi var så fjollede, mig og min mor, at vi alligevel lagde kortene fra os og gik ud og åbnede døren.